

НЕПАЎТОРНА НЕПАЎТОРНЫ

РЫГОР
БАРАДУЛІН
У РЭАНІМАЦЫІ

СТАР. 6

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ТУТ ІЦЯПЕР

ЗАБАРОНЕНАЯ КАНКУРЭНЦЫЯ

ЧАМУ НЕ З'ЕСЦІ
ЛЮБІМАГА
ХЛЕБА

СТАР. 7

17.02.10-23.02.10 г.

ЦІ СТРАЦЯЦЬ СВАЮ ПРЫВАБНАСЦЬ ДЭПАЗІТЫ?

Нацыянальны банк нашай краіны знізіў стаўку рэфінансавання з 13,5 да 13 % гадавых. Наколькі гэтая інфармацыя можа быць карыснай для шматлікіх беларускіх укладчыкаў? «ЭЙФАРЫЯ» НАЦБАНКА

Як паведамляе інфармацыйнае ўпраўленне галоўнай банкаўскай установы краіны, «пры гэтым захоўваюцца прывабныя ўмовы захоўвання ўкладаў у банках, што садзейнічае нарошчванню іх рэсурснай базы». Маўляй, стаўкі па тэрміновых укладах па-ранейшаму істотна перавышаюць як узровень інфляцыі, так і стаўкі па іншаземнай валюце.

Разам з tym напрыканцы інфармацыйнага паведамлення таго ж Нацыянальнага банка як бы паміж іншымі назначаецца, што асноўнымі напрамкамі грашова-кредытнай палітыкі Беларусі на гэты год прадугледжваецца зніжэнне стаўкі рэфінансавання да канца 2010 года да 9-12 працэнтаў гадавых.

А вось тут узімкаюць шмат-

Пытанне будучыні дэпазітаў хвалюе шмат каго ў нашай краіне

лікія пытанні. Справа ў tym, што такім чынам аўтаматычна зніжаюцца працэнтныя стаўкі і па дэпазітах.

Нагадаем, што ў мінулым годзе інфляцыя складае каля 9 %. Калі экстрапаліраваць гэтакі ж узровень абясцэнвания грошай сёлета, меркаванае зніжэнне стаўкі рэфінансавання Нацбанка і аўтаматычна звязданне да такіх жа лічбаў стаўкі па банкаўскіх крэдытах, то атрымаецца, што напрыканцы 2010 года любы ўкладальнік нічога не заробіць...

Дзеля справядлівасці трэба адзначыць, што за студзень гэтага года інфляцыя, па розных афіцыйных ацэнках, складае 0,5-0,8 %.

Заканчэнне на стар. 3

ДА ВЕДАМА

Стаўка рэфінансавання (англ.: Discount Rate), як тлумачыць Вікіпедыя, — гэта інструмент грашова-кредытнага рэгулявання, з дапамогай якога Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь упłyвае на стаўкі міжбанкаўскага рынку, а таксама стаўкі па дэпазітах і крэдытах для юрыдычных і фізічных асоб, прадастаўленыя ім крэдытаўнымі арганізацыямі. Заўсёды выражаетца ў працэнтах гадавых.

Змяненне памеру працэнтнай стаўкі з'яўляецца адным з інструментаў грашова-кредытнай палітыкі, якая мяненца разам з аперациямі на адкрытым рынку і змяненнем памеру нормы аваіязковага рэзервавання камерцыйных банкаў.

SOS!

ХВАЛЯВАННІ НА АЎТААГРЭГАТНЫМ ЗАВОДЗЕ

Калі ста работнікаў Баранавіцкага аўтаагрэгатнага завода выказалі свой пратест кіраўніцтву прадпрыемства з-за нізкой заработка платы.

«Прадпрыемства працуе няпоўны працоўны тыдзень. Заробак у парыўнанні з 2008 годам знізіўся ў некалькі разоў, — паведаміў Intexpress адзін з рабочых аўтаагрэгатнага завода. — Адны атрымлівалі ў мінульым годзе 400 тысяч, іншыя — нават менш за двесце. Як жыць?!»

На баранавіцкім заводзе аб'ёмы вытворчасці рэзка ўпалі: калі ў 2008 годзе прадпрыемства вырабляла прадукцыі на 10 млрд рублёў у месяц, то ў пачатку 2010 года — на мільярд рублёў.

На думку эканаміста Леніда Заікі, такое падзенне вытворчасці павінна прывесці да звольнення 70 % работнікаў і на МАЗе, і на прадпрыемствах, што каеперыруюцца.

Між tym скарачэнні на баранавіцкім заводзе не такія ўжо і вялікія, а адміністрацыя спрабуе ўсяляк захаваць калектыў, выплачваючы некаторым работнікам па мінімуму, і не толькі для таго, каб не дапусціць сацыяльнай напружанасці (беспрацоўны мужчына з манціроўкай у руках — гэта, сапраўды, сур'ёзна), але і каб утрымаць рабочыя рукі «да лепшых часоў».

**ЛЮДМІЛА ПРАКОПАВА,
INTEX-PRESS**

ЧАГО ВЫ ЧАКАЕЦЕ АД НОВАГА ПРЭЗІДЕНТА УКРАІНЫ?

**АЛЯКСАНДР КЛАСКОЎСКІ,
ПАЛІТОЛАГ:**

**“МАСКОЎСКАЯ ЭЙФАРЫЯ
ХУТКА СКОНЧЫЦЦА”.**

— Асабіста я нічога не чакаю. Думаю, што пэўныя перыяд будзе адзначацца маскоўская эйфарыя. І Януковіч ёй падыгрывае, падражнівае такім зязавамі, якія ствараюць ілюзію, што цяпер у двухбаковых украінска-расійскіх стасунках усё будзе тып-топ. Мяркую, што ў гэты перыяд пачне праяўляцца рэўнасць з боку афіцыйнага Мінска, таму што ён акказваецца нібыта ў цені, у навыгадным становішчы.

Двухбаковая беларуска-ўкраінскія контакты, якія былі вельмі актыўнымі, на пэўны час заціхнуць. Але рана ці позна ў Крамля здарыцца вялікі “аблом”, калі там зразумеюць, што Януковіч — таксама праўкарайскі палітык. І вось тады ўжо на новай глебе пачнуцца гульні паміж Кіевам і Мінском. Калі аўтактыўна, то і на Украіну, і на Беларусь энергетычная імперыя цісне адноўлькама.

**НАТАЛЛЯ РАБУХА, ЭКАНАМІСТ, ГРАМАДЗЯНКА УКРАІНЫ:
“НІЧОГА ДОБРАГА АД ЯГО ЧАКАЦЬ НЕ ВАРТА”.**

— Ад Януковіча нічога не чакаю, бо я яго не выбірала. Я не лічу, што ён валодае тымі якасцямі, якія павінен сёння мець прэзідэнт Украіны. Да таго ж ізноў пачнеца перадзел усяго, што было падзелена. Спачатку “аранжавыя” дзялілі паміж сабой смачныя кавалкі, цяпер Януковіч пачне ўсё падмінаць пад сябе, прызначаць сваіх дырэктараў і г.д. Многія ўкраінцы за яго, бо яшчэ жыве вера ў тое, што ён сваёй моцнай рукой і ўплывам наядзе парадак. Але, баюся, гэты парадак будзе ўсталёўвацца на ўзору “паняткай”.

**ІГАР ЗАБАРА, АКЦЁР, РЭЖЫСЁР, ГРАМАДЗЯНІН УКРАІНЫ:
“ПРА ШТО ТУТ ГАВАРЫЦЬ...”.**

— Я галасаваў за Юлю, жыццёвае крэда якой і яе адносіны да інтэлігенцыі мне больш па душы. Но каб Януковіча называць інтэлігентам, трэба выпіць вельмі шмат гарэлкі. Гэты чалавек і інтэлігентнасць нікія не маніціруюцца. Чувак з судзімасцямі стаў прэзідэнтам — нонсэнс! Не выключана, што ў Кіеву прыедзе да нецкай братва ў спартыўных штанах. Гэта за межамі добра і зла. Януковіч збіраецца захаваць домін “вялікага ўкраінскага пээта Чэхава” і любіць вершы Ганны Ахметавай. Пра што гаварыць?

**ВЯЧАСЛАЎ СІЧЫК,
ПАЛІТЫК, КАРДЫНАТАР
БЕЛАРУСКІХ УДЗЕЛЬНІКАЎ
“МАЙДАНА”:
“ЧАКАЙЦЕ ПАШЫРЭННЯ
РУСКАЙ МОВЫ”.**

— Мне здаецца, што Януковіч абсалютна не памяняўся за апошнія пяць гадоў. Іншая справа, што да яго прызываіліся, і зараз сітуацыя ва Украіне значна горшай, чым у 2004 годзе. Натуральна, Януковіч будзе

В.Януковіч і Ю.Цімашэнка – 1:0. Пакуль

імкнущца вярнуць тое, што было за часамі Саюза, бо людзі з Партыі рэгіёнай, якія стаяць за ім, маюць вельмі цесныя стасункі з расійскай партыяй улады. Таму не ведаю, наколькі Януковічу ўдасца зрабіць расійскую мову другой дзяржайной, але ж тое, што гэтая мова ўжо ў бліжэйшы час будзе панаваць на ўсходзе і на поўдні Украіны, цалкам рэальна. Мне смешна чытаць украінскую аналітыку пра тое, што Януковіч усё роўна стане ўкраінскім прэзідэнтам, які будзе праводзіць ту ю палітыку, што і Віктар Юшчанка. Мне гэта нагадвае 1994 год, калі наша

эліта таксама не прадбачыла наступстваў вынікаў прэзідэнцкіх выбараў у Беларусі.

**ВАЛЕРЫЯ, УКРАІНСКАЯ БІЗНЭСОЎКА:
“ГЭТА ЗУСІМ ІНШЫ ЯНУКОВІЧ”.**

— Эта ўжо не Януковіч узору 2004 года. Гэты Януковіч перамог у справядлівых выбараў. Цяпер ён, абраны прэзідэнтам, будзе ўлічваць існаванне розных сіл ва Украінскім грамадстве і мусіць стаць сапраўдным прэзідэнтам.

Януковіч, канечне, не самае яснае свято ў аckenцы. Але прыемна, што да апошняга моманту ўсё было непрадказальна. Хацелася б ад яго аб'яднання ўсіх магчымых вектараў украінскай палітыкі, хаця ў сённяшнія Украіне прэзідэнт з'яўляецца даволі слабай фігурай. І вельмі цікава, што будзе з парламентам. Ва Украіне склалася ўласнасць, добра ці кепска, але гэта так. І ніякіх перадзелаў там быць не можа. І тое, што прэзідэнт — не самая галоўная фігура, вельмі добра гаворыць пра Украіну, у якой ужо сфарміравалася сапраўднае грамадства.

**ЮРЫ ХАШЧАВАЦКІ, КІНАРЭЖЫСЁР, КАРЭННЫ АДЭСІТ:
“ЯНУКОВІЧ — КАРОТКАЯ ПАЎЗА”.**

— Калі яны засталіся ўдваіх, Цімашэнка і Януковіч, я, паміж намі, хварэў за Януковіча. Па адной простай прычыне: Юля — эта неверагодна ўладалюбівая жанчына. Яна сапраўды, як Жана Д'Арк, якая рвалася да ўлады неверагодным чынам. Украіна ў яе асобе магла атрымаць другога Лукашэнку. Яна б уладу не аддала. Я абсалютна ўпэўнены, што праз два тэрміны Цімашэнка зрабіла б усё, каб застацца пажыццёва. А Януковіч слабак. Калі ў яго яйкамі кідалі ў Львове, дык ён страсті прытомнасць. Гэта сведчыць аб tym, чаго можна ад яго чакаць. Каб у Юлю патрапілі яйкам, дык яна б пайшла біць морду. Таму я перакананы, што пасля заканчэння прэзідэнцкага тэрміну Януковіч, захоча ён ці не, паляціць з прэзідэнцкага крэсла, а яго месца зойме нармальны кандыдат, якія ва Украіне ёсць: Яцанюк, Цігіпка, напрыклад. Гэтыя два чалавекі набылі моц падчас першага тура. І за імі будучыня. А Януковіч — гэта кароткая паўза.

ДА ВЕДАМА

Цэнтральная выбарчая камісія Украіны афіцыйна аб'явіла лідара Партыі рэгіёнай Віктора Януковіча прэзідэнтам краіны.

Пратакол з вынікамі галасавання ў другім туры 7 лютага 2010 г. зацвердзілі ўсе 15 сябраў ЦВК, з іх пяцёра — з “асаблівым меркаваннем”. Паводле даных ЦВК, за Януковіча прагаласавалі 48,95% выбаршчыкаў, прэм'ера Юлію Цімашэнка падтрымалі 45,47% украінцаў. Супраць усіх прагаласавалі 4,36% грамадзян. Усяго ў галасаванні прыняло ўдзел 69,07% грамадзян.

Німбр 2010

ЦІ СТРАЦЯЦЬ СВАЮ ПРЫВАБНАСЦЬ ДЭПАЗІТЬ?

Заканчэнне.
Пачатак на стар. 1

СТРЫМАНЫ АПТЫМІЗМ БАГДАНКЕВІЧА

Праўда, як лічыць былы старшыня Нацыянальнага банка краіны **Станіслаў Багданкевіч**, тут маецца на ўвазе агульная інфляцыя, але не ўлічаецца інфляцыя штодзённая, якая тычыцца пакупкі тавараў і паслуг штодзённага карыстання: «Напрыклад, мая жонка лічыць, што цэны на прадукты харчавання раслі ў гэтым месяцы з большай, чым заўяляеца, хуткасцю. Пэўна, яе падтрымаюць шматлікія хатнія гаспадыні краіны. Таму трэба вельмі карэктна выводзіць такую велічыню, як інфляцыя, каб скарэктаваць і стаўку рэфінансавання, і стаўку па крэдытах насельніцтву».

Пакуль жа, на думку былога галоўнага банкіра Беларусі, уладам краіны ўдзеца захоўваць пэўную прывабнасць банкаўскіх укладаў: «Я не бачу нагоды для панікі ці нейкай мітусні са зняццем укладаў. І хачу заўважыць, што ў краінах з рынкамі экономікай ту ж стаўку рэфінансавання звычайна не зніжаюць, каб умовы захоўвання грошай у

банках з цягам часу толькі паліпшаліся. Але ж у нас краіна незразумела з якой эканомікай...».

ПЕСІМІЗМ СТРЫГУНА

Другі наш экспер特, Сяргей Стрыгун, да якога мы звязраліся пры напісанні падобнага матэрыялу ў канцы мінулага года, менш аптымістычны. Вось што ён сказаў «Тут і цяпер»: «Папершае, нікто не гарантуетакі сапраўды нізкі ўзорвень інфляцыі, які атрымайся ў гэтым месяцы. Па-другое, сітуацыя ў эканоміцы на дадзены момант далёкая ад ідэальнаў. Сёлета з-за «ўпёртасці» нашых расійскіх партнёраў на нафтавых перамовах мы недаатрымаем ад 1 да 2 мільярдаў долараў. Па-трэцяе, вярнуць страчаныя рынкі з-за крызісу толькі ў Расіі, напэўна, не ўдасца».

Але самым небяспечным Стрыгун лічыць дастаткова сур'ённую сёлетнюю крэдытную няўпэўненасць краіны: «Калі раней мы маглі разлічваць на танныя крэдыты ці нават нейкія гранты як з боку Расіі, так і з боку Еўрасаюза, то цяпер тут далёка не ўсё так гладка».

На думку эксперта, ЕС пасля скандалу з польскай мен-

шасцю ў нашай краіне ледзь не сабраўся ўводзіць эканамічныя санкцыі. Да таго ж Еўракамісія пераканана, што «Беларусі прыйдзеца пайсці на дэвальвацыю нацыянальнай валюты, каб пагасіць дэфіцит бягучага рахунку плацёжнага балансу» (справа здача «Беларусь: сацыяльная абарона і сацыяльная інтэграцыя»). На думку спецыялістаў ЕС, на сённяшні момант крыніцы фінансавання дэфіцыту плацёжнага балансу ў Беларусі вельмі абмежаваны.

Расія хоць праз «Газпром» павінна перавесці нам на наступным тыдні чарговую траншу аплаты за «белтрансгаз» — 625 мільёнаў долараў. Яна ўжо не раз рабіла намек: гроши толькі ў абмен на прывабную ўласнасць, таму прагнозы ўрада па інфляцыі на 2010 год Стрыгун лічыць надта аптымістычнымі.

А значыць, і прывабнасць банкаўскіх дэпазітаў для насельніцтва, магчыма, знаходзіцца пад сур'ёнай пагрозай.

Што ж рабіць у такім выпадку сотням тысяч наших укладчыкаў?

Мы можам парыць толькі адно: чытайце, слухайце розных экспертаў і рабіце ўласныя высновы — яны самыя правильныя.

ВІКТАР АЛЯШКЕВІЧ

Міністэрства інфармацыі 16 лютага зладзіла семінар «Роля СMI ў забеспячэнні канстытуцыйных правоў грамадзян падчас правядзення выбарчых кампаній».

«КЛУБНІЧКА» І ЖАЎЦІЗНА»

VIP-госцем семінара была першая намесніца кірауніка Адміністрацыі презідэнта Наталля Пяткевіч. Яна з сумам канстатавала, што часам напярэдадні выбараў СMI гадваюць «блышыны рынак, дзе ўсё прадаецца гуртам і ўраздроб». Чыноўніца зазначыла, што беларускія выданні робяць крэн у бок «клубнічкі і жаўцізны», а за пошукам «сманжаных» фактаў не заўсёды бачны сур'ённыя тэмы.

Таксама Пяткевіч акцэнтавала ўвагу на асвятленні ў СMI сітуацыі са «свіным» грыпам у лістападзе лягасць. Яна зазначыла, што інфармацыя аб росце хваробы дазіравалася, каб не ствараць залішняга хвалявання, калі для яго няма прычины. «А вось незалежныя СMI пачынаюць раздуваць скандал, уночыя каласальную сумяту», — сказала Н. Пяткевіч.

Генеральны дырэктар tut.by Юры Зісер на гэта падыраўваў: чаму дзяржараўнія ўстановы адмаўляліся даваць якую-небудзь інфармацыю пра эпідэмію, а дзяржараўнія выданні занялі пазіцыю маўчання? Можа, у адваротным выпадку і не здарылася б ніякай панікі.

**ЗМІЦЕР ПАНКАВЕЦ,
NN.BY**

МАСЛЕНІЧНЫ ЦЭНАПАД У АНАНЧЫЦАХ

У вёсцы з паэтычнай назвай Ананчыцы, што на Палессі, на Масленіцу можна было наесціся бліноў па смешных цэнах.

У меню было пазначана, што адзін блінец з варэннем каштue ўсяго 150 рублёў, жменя кашы з печы — 100 рублёў. «Мы самі цэны ўстанаўліваем, — кажа жыхарка Ананчыц Валянціна Аляксандраўна. — У нас так на кожнае свята. Нам вельмі прыемна, што да нас прыязджаюць людзі з суседніх вёсак — з Доўгага, Драчава. А на Купалле дык увогуле мо трыста гасцей было. Гараджане дзівіліся: «Дзе вы цэны такія бралі?». У мінулым годзе цэны былі крыху ніжэйшымі, а цяпер жа крызіс...». Аднак, нягледзячы на крызіс, юшкай тут частавалі за 350 рублёў.

Дарэчы, пра юшку. Ананчыцы славяцца аўтэнтычнымі песнямі, і адзін з хітоў у выкананні мясцовых спявачак называецца «Уху елі». Фальклорна-этнографічны калектыв вёскі Ананчыцы, створаны ў 1965 годзе, у народзе звалі ўдовіным хорам, бо асноўныя ўдзельніцы мастацкай самадзейнасці стравілі сваіх мужоў у гады вайны. Старэйшым спявачкам ужо за восемдзесят. Галасістая і вострыя на ўзы бабулі передаюць старадаўнія песні сваім унуцкам і мясцовым дзяячам. «Звоніць мне ўнучок: «Нашто ты Ульянку, прайнуцьку, навучыла такой прыпейцы?», — смеецца Вольга Ігнацьеўна Салавец. Бабуля так і не наважылася выканаць непрыстойную песеньку перад журналістамі.

ТАЦЦЯНА САЛОДКАЯ

“ЕЎРАНЭСТ” ЯК ЛАКМУСАВАЯ ПАПЕРКА

Пытанне наконт таго, як будзе сфарміравана беларуская дэлегацыя ў “Еўранэсце” (гэта Парламенцкая асамблея праграмы “Усходніе партнёрства”), застаецца на перыферый ўвагі. А дарма: магчыма, менавіта праз гэта будуць вызначаны тэндэнцыі ў адносінах паміж афіцыйнымі Мінскам і ЕС на бліжэйшую будучыню.

Відавочна, што “Еўранэст” не будзе мець сур'ёзной палітычнай вагі. Гэта досьць фармальная структура, якой наканавана роля своеасаблівага палітычнага клуба. Аднак у дачыненнях паміж БруSELем і Мінскам “Еўранэст” адыгрывае ролю лакмусавай паперкі.

Справа ў tym, што выбары ў Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу, якія адбыліся ўвосень 2008-га, былі недэмакратычныі і непразрыстыі. Усе 110 дэпутатаў былі вызначаны пасля першага тура, а дакладней кажучы, яшчэ раней — у прэзідэнцкай адміністрацыі. Таму разглядаць сённяшніх дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў у якасці паўнавартасных парламентарыяў немагчыма. Да такой высновы прыйшлі і міжнародныя назіральнікі, якія сачылі за “выбарамі” ў 2008 годзе.

Калі ж Беларусь далучылася да праграмы “Усходніе партнёрства”, паўстала пікантнае пытанне наконт складу

нацыянальнай дэлегацыі ў “Еўранэсце”. Натуральна, афіцыйны Мінск настойваў на tym, што ўсе 10 дэлегатаў мусіць быць дэпутатамі Палаты прадстаўнікоў. Аднак Еўрасаюз не “праглынуў” гэтую праанову, бо сам раней палічыйтыя выбары нелегітимныі. Замест гэтага БруSEL прапанаваў кампрамісны варыянт: у беларускую дэлегацыю павінны ўваіці 5 дэпутатаў палаты і 5 прадстаўнікоў апазіцыі.

Беларускія ўлады абурыліся і назвалі такі варыянт “дыскрымінацый”. Маўляй, усе краіны ў “Еўранэсце” будуть рэпрэзентаваны выключна парламентарыямі, таму і мы мусім быць нараўне. Тоэ, як “абіраліся” нашы дэпутаты, заставалася па-за абмеркаваннем.

Але гэтым разам і высокапастаўленыя еўрапейскія палітыкі занялі цвёрду пазіцыю (прынамсі, калі меркаваць па заявах). Кіраунік дэле-

гацыі Еўрапарламента Яцэк Пратасевіч паведаміў: або беларускае кірауніцтва пагодзіцца з варыянтам “5+5”, або ўсе 10 месцаў у “Еўранэсце” ададуць да апазіцыі.

У сваю чаргу з Мінска пайшлі пагрозы, што ў такім выпадку Беларусь можа наогул адмовіцца ад “Усходніга партнёрства”, і тады пытанне пра “Еўранэст” будзе канчатковая вырашана...

Такім чынам, нехта павінен саступіць. І ад таго, хто гэта зробіць, залежыць, як будуць разгортаўца стасункі паміж нашай краінай і Захадам.

“Адліга” ператварылася ў своеасаблівую гульню, лік у якой пакуль на карысць беларускіх ўлад. Каманда Лукашэнкі атрымала ад Захаду крэдытаў, якія дазволілі захаваць стабільнасць у дзяржаве летася. Аднак палітычнай лібералізацыя ў Беларусі далей за заявы не пайшла. Рэжым па-ранейшаму пераследуе ін-

шадумцаў (хіба што рэпресіі сталі крыху мякчэйшымі) і не збіраецца дзяліцца ні кропляй улады.

Для Лукашэнкі дэпутаты палаты — дробная манета. Аднак, пагадзіўшыся на варыянт “5+5”, беларуская ўлада прадэмантруе схільнасць да кампрамісаў, чаго ёй надта не хочацца. Таму яна паспрабуе ціснць на Захад, каб нацыянальная дэлегацыя ў “Еўранэсце” была створана на агульных падставах, шантажыруючы выхадам з “Усходніга партнёрства”.

Шансы на поспех у кірауніцтва Беларусі ёсць. Нават у Еўрасаюзе існуюць розныя думкі наконт сітуацыі, што склалася. Так, на пачатку лютага венгерскія парламентары падчас візіту ў Мінск заяўлі, што выступаюць за паўнавартасны ўдзел беларускіх дэпутатаў у “Еўранэсце”.

Аднак, калі Захад саступіць афіцыйнаму Мінску і ў гэтай справе, то ў бліжэйшай будучыні любыя спрабы дамагчыся ад Лукашэнкі хоць чагонебудзь будуць асуджаны на правал. Таму Еўropa павінна заняць цвёрдую пазіцыю (тым больш што беларускія ўлады па-ранейшаму маюць патрэбу ў крэдытах МВФ).

Хто капітулюе, мы неўзабаве пабачым. На наступным тыдні ў Мінску чакаюць дэлегацыю Еўрапарламента, мэтай візіту якія з'яўляецца вызначэнне фармату ўдзелу Беларусі ў “Еўранэсце”.

ВАЛЯНЦІН СЫЧ

81 АХВЯРА ПРАДПРЫМАЛЬNIКА-ГУЛЬЦА

У ліку ахвяр бізнесоўца 81 пацярпелы з розных гарадоў Беларусі. Даўгі прадпрымальніка складаюць 344 мільёны рублёў. Як сведчаць знаёмыя махляра, гроши ён прайграваў у казіно.

З моманту пачатку разглядання спрэвы ў судзе Слуцкага раёна адбылося 24 пасяджэнні. “Прадпрымальнік пазычай у знаёмых гроши на развіццё бізнесу, абяцаўшы вярнуць з працэнтамі, гандляваў аўтамабілямі даверлівых кліентаў, якія потым заставаліся і без аўто, і без грошай”, — расказаў **Сяргей Шаравар**, памочнік прокурора прокуратуры Слуцкага раёна. — Акрамя таго, ён браў стопрацэнтную

перадаплату з кліентаў, якім абяцаў адрамантаваць мэблю. Канапы і крэслы потым выкідаў, а людзей карміў абяцанкамі. З цягам часу пацярпелыя пачалі звяртацца ў міліцыю па месцы жыхарства. Хтосьці

даў яму 200 тысяч рублёў, хтосьці — 25 тысяч долараў”.

У ходзе судовага працэсу пацярпелыя заяўляюць іскі аб кампенсацыі матэрыяльнага і маральнага ўрону. Маці падсуднага прысутнічае на кожным пасяджэнні суда. Жанчына мае спіс усіх пацярпелых і дасылае ім гроши са сваёй пенсіі, пакідаючы сабе рэшту на хлеб і малако.

Прысуд у адносінах да прадпрымальніка будзе вынесены ў канцы лютага. Артыкул 209 ч. 4 Крымінальнага кодэкса прадугледжвае пакаранне ад 3 да 10 гадоў пазбаўлення волі з канфіскацыяй маёmacі.

ТАЦЦЯНА САЛОДКАЯ

ТАЦЦЯНА ШАПУЦЬКА: "ВЕДАЮ, ШТО ДОЎГА ЗА МЯЖОЙ НЕ ПРАТРЫМАЛАСЯ Б..."

Былая студэнтка БДУ, прэс-сакратарка "Маладога фронту" Таццяна Шапуцька сцвярджае, што атрымала закрытую чэррапна-мазгавую траўму з-за чалавека, які паставіў ёй падножку...

— Таццяна, дніамі амаль усе незалежныя сродкі масавай інфармацыі паведамлі пра тое, што вас збліі амапаўцы. Распавядзіце, калі ласка, падрабязнасці, як і чаму ўсё адбылося?

— Падчас акцыі "Люблю Беларусь!" мы з дзяўчатаамі былі пераапрануты ў анёлкаў, а калі расхінулі бел-чырвона-белыя сцягі, з аўтобусаў павышоквалі людзі ў цывільнім. Яны пачалі вырываць у людзей гэтыя сцягі. У мяне таксама ў руках быў сцяг, які я не аддала аднаму такому "цывільному". І тады ён нечакана паставіў мне ззаду падножку. Я ўпала, галавой ударамілася аб асфальт. Потым была валтузня, усіх літаральна на руках унеслі ў аўтобус. Спачатку я не адчула ніякага болю, усё было нормальна, але пасля таго, як выйшла з РАУС, у мяне пачала моцна балець і кружыцца галава.

— А як вы трапілі ў РАУС?

— Міліцыянты працягвалі запіхваць людзей у аўтобусы. Хлопцы і дзяўчатаы дапамаглі мне падняцца на ногі. А пасля амапаўцы ўзялі ўсіх у кола і груба кінулі на падлогу аўтобуса (нават жанчын). Яны нікому не дазвалялі садзіцца на сядушкі, а ўсіх кінулі на праход паміж імі.

— А што адбывалася непасрэдна ў РАУСе?

— Напачатку стаялі навыцяжку ў калідоры. Пасля ва ўсіх перапісалі пашпартныя даныя, хто дзе працуе і дзе вучыцца, і пасадзілі ў залу, дзе мы проста сядзелі. Нам забаранялі размаўляць, вельмі груба крычалі, каб усе замаўчалі. Тады і адбыўся інцыдэнт з Міхасём Пашкевічам, якога вывёлі з гэтага пакоя ў іншы. Там яго крыху паштурхалі, разбілі акуляры. Недзе праз дзве гадзіны нас вызвалілі без складання пратаколаў. Рэчы асабліва не пераглядалі, забралі толькі расціжку і ў адной з дзяўчат канфіскавалі чатыры сцягі.

— А як вы трапілі ў шпіталь?

— Я збралася паехаць са сваім сябрам адзначыць дзень святога Валянціна. У мяне пачала моцна балець галава, і мы вырашылі на ўсякі выпадак з'ездзіць праўверыцца. У першых двух шпіталях, куды мы звярталіся, нас не прынялі. У 10-й гарадской клініцы, да якой я адношуся, мяне абследаваў акуліст, зрабіў рэнтген галавы і прапанаваў шпіталізацыю.

— Але вы ад яе адмовіліся. Чаму?

— Мне праста прапанавалі некаторы час пабыць пад назіраннем. Але я вырашыла, што дальнейшыя абследаванні зраблю самастойна, праз паліклініку.

Т.Шапуцька не губляе аптымізму

— Дактары лёгка адпусцілі вас дахаты?

— Яны мяне ўгаворвалі застацца хаця б да раніцы, але я вырашыла паехаць да моў. Я запойніла адпаведныя паперы і пажахала. Цяпер (15 лютага. — С.К.) збіраюся аблеславаць галаву ў медычным цэнтры.

— Адчуванне палепшилася?

— Я б не сказала, што стала значна лепш. Галава ўвесе час кружыцца. Але цярпіма...

— Ці будзеце звяртацца ў правахоўня юрыдычныя органы з тым, каб пакаралі таго, хто даў вам падножку?

— Шчыра кажучы, пакуль над гэтым не думала і канчатковага рашэння не прыняла. З аднаго боку, варта зафіксаваць гэты факт у міліцыі, а з іншага... Магу здагадацца, якім будзе адказ.

— А сведкі гэтай самай падножкі былі?

— Так, былі. Побач стаялі іншыя дзяўчата, хлопцы. Яны бачылі.

— Вы збіраліся судзіцца з БДУ на-конт вашага адлічэння пасля ўдзелу ў Форуме грамадзянскай супольнасці "Усходняга партнёрства". Не пераду-малі?

— Не перадумала. Суд рыхтуецца. Цягам бліжэйшага часу БХК падрыхтуе адпаведную скаргу. Пасля таго, як яна будзе накіравана ў суд, адбудзеца судовы разбор.

— Спадзяецся, што суд можа пры-няць ваш бок?

— На 99 адсоткаў — не. Але лічу, што ўсё роўна трэба звяртацца ў суд, каб прайсці ўсё інстанцыі.

— А вы не спрабаваў сустрэцца з тым жа міністрам адукцыі Аляксандрам Радзьковым: ну, каб праста па-глядзець яму ў очы?

— Я спрабавала дамовіцца аб сустрэчы з рэктарам Белдзяржуніверсітэта,

хадзела асабіста з ім пагутарыць. Але мне адмовілі: маўляў, вы нічым не адрозніваецца ад іншых, ваша сітуацыя зусім неадметная, таму дасылайце ўсё ў папяровым выглядзе. Калі нават рэктар адмаўляеца сустрэцца са студэнткамі сваіго ж універсітэта, то я не думаю, што міністр будзе са мной сустракацца...

— Вас нядаўна залічылі ў ЕГУ на другі курс. Ужо пачалі рыхтавацца да сесіі?

— На гэтым тыдні збіралася паехаць у ЕГУ, наведаць некаторых выкладчыкаў, паслухаваць лекцыі. 1 сакавіка пачынаецца другі семестр, але самі іспыты я буду здаваць летам, бо ў мяне не было магчымасці падрыхтавацца да іх за такі кароткі час. Програмы БДУ і ЕГУ адрозніваюцца, таму ўсё "няўвязкі" буду здаваць летам.

— Як думаеце, дзе больш складана вучыцца — у ЕГУ ці БДУ?

— І там, і там складана.

— Не сакрэт, што сёння некаторыя выпускнікі дзяржаўных ВНУ не могуць працаўладкавацца. Не баіцесь ў будучым таксама аказацца без працы?

— Я не збіраюся працаўцаць на дзяржаўной працы. А вось атрымаць працоўнае месца ў нейкіх недзяржаўных аўяднаннях, калі ў мяне будзе дастатковая вопыт і ведаў, думаю, змагу.

— Ці звязваецце вы сваё жыццё з палітыкай?

— Так. І нават у будучым, калі "вырасту" з "Маладога фронту". Мне здаецца, што ўсё жыццё я буду звязана з грамадска-палітычнай актыўнасцю.

— У адным са сваіх інтэрв'ю вы сказали: "Я адразу вырашыла, што з Беларусі нікуды не з'еду". Адкуль такая патрыятычна ўстаноўка? А раптам недзе будзе лепш, чым у Мінску?

— Лепш нідзе не будзе. Мне заўсёды вельмі складана выязджаць кудысьці нават на два тыдні. Мянэ пачынае браць нейкую жальба. Я ведаю, што дўога за мяжой не пратрималася б ні ў якім разе і ўсё роўна вярнулася б у Беларусь...

СВЯТЛАНА КАЛЕНІЧ.

Шэсце анёлаў не ўдалося...

НЕПАЎТОРНА НЕПАЎТОРНЫ

Адной з найбольш важкіх падзеяў XVII Мінскай міжнароднай кніжнай выставы-кірмашу "Кнігі Беларусі-2010", у якой бралі ўдзел госці з 26 краінаў, стала прэзентацыя новай кнігі народнага паэта Беларусі Рыгора Барадуліна. На ёй пабываў карэспандэнт "ТіЦ".

"СПРАВАЗДАЧА" ЗА ЖЫЦЦЁ

Хто яшчэ не чуў, ідзеца пра дзвюхмоўны зборнік выбраных твораў Рыгора Барадуліна "Перакулене/Опрокинутое" (укладальнік — Сяргей Шапран), выдадзены ў маскоўскім выдавецтве "Время" акурат да 75-гадовага юбілею паэта, які ён будзе адзначаць 24 лютага.

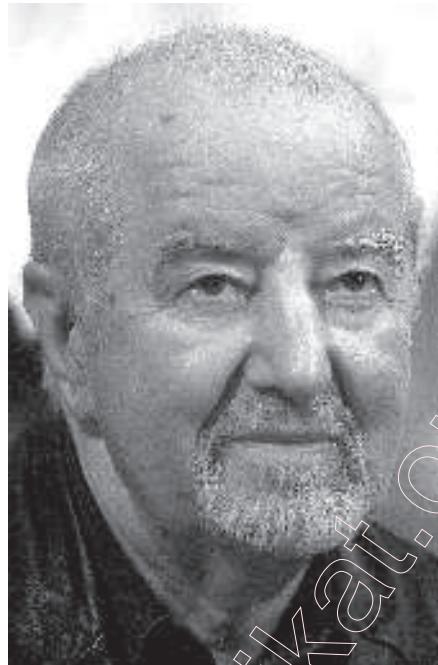
"У гэтай кнізе сабрана лепшае з лепшага, створанае Барадуліным. Нібыта перад святочным сталом і высокім юбілем Рыгор Іванавіч паказвае творчую "справаздачу" зробленага за ўсё жыццё, — ахарактарызаваў выданне ў інтар'ю карэспандэнту "ТіЦ" старшыня Саюза беларускіх пісьменнікаў **Алесь Пашкевіч**. — Апроч таго, у гэтай кнізе сабраны і лепшыя перакладчыкі беларускай паэзіі на блізкую нам расійскую мову: Ігар Шклярэўскі, Іван Бурсаў, Якаў Хелемскі, Аляксандр Дракахруст, Валянцін Тарас, Навум Кіслік, Вікторыя Бохан... Нібыта Барадулін сабраў гэтую сябрыну за кніжным сталом, ну, а яе маршалкам стаў Уладзімір Някляеў, які напісаў прадмову да тома".

На жаль, сам Рыгор Іванавіч да Национальнага выставачнага цэнтра «БелЭкспа» дабраца не здолеў. Усяго за тры дні да гэтага Барадулін выпісаўся з мінскай бальніцы № 10, куды трапіў ужо ў другі раз за кароткі час. Проблемы з сэрцам змусілі паэта нават Новы год сустракаць у сценах лякарні.

І тым не менш невялічкая прастора, адведзеная ў выставачным павільёне для прэзентацыі кнігі Барадуліна, была бітма набіта народам. Пра кнігу і ўнікальную аўтара прыйшлі распавесці як укладальнікі зборніка, гэтак і самыя блізкія сябры і паплечнікі паэта.

Расійскі пісьменнік М. Велер стаў другой персонай...

Рыгор Барадулін стаў самай знакавай фігурай гэтай выставы

ЧАМУ АПАЗІЦЫЯНЕРЫ?

"Выбранае Барадуліна — не першая кніга беларускага прыгожага пісьменства, выдадзеная ў нас. У гэтым шэрагу выйшлі 8 з 14 запланаваных тамоу. Поўнага збору твораў Васіля Быкова, пяцітомны збор твораў Святланы Алексіевіч, — распачаў прэзентацыю дырэктар выдавецтва "Время" **Барыс Пастварнак**. — Чаму ў вас такі выбар беларускіх аўтара?", — нярэдка пытаюцца ў мяне, робячы намёк на іх апазіцыйнасць. Тут мне адказаць вельмі лёгка. У нас адзіны крытэр — якасць твора. Адносіны ж паэта і цара нас зусім не цікавяць. Больш за тое, я задумалася, а ў каго з вялікіх паэтаў былі добрыя адносіны з уладамі?"

Тут варта дадаць, што партнёрам выдавецтва выступіў незалежны Саюз беларускіх пісьменнікаў, сябрам якога з'яўляецца Барадулін, гэтак жа, як і ўсе сур'ёзныя прадстаўнікі сучаснай беларускай літаратуры. Пазбавіўшыся ўсялякай дзяржаўнай падтрымкі, СБП цяпер перажывае чарговую хвалю дзяржаўнага ўціску, інцыянага з самой Адміністрацыяй Лукашэнкі. Пра гэта "ТіЦ" распавядала ў папярэдніх нумерах.

Самае цікавае, што ўсяго ў 10 метрах ад барадулінскай прэзентацыі надрываліся дынамікі пампезнага стэнда Міністэрства інфарматыцы, дзе ля мікрофонаў час ад часу з'яўляліся "дзеячы" прайладнага Саюза пісьменнікаў Беларусі. Натуральная, ніводнай афіцыйнай асобы на прэзентацыі выдавецтва "Время" не было.

"УСПАМИНАЦЬ ГЭТУ ЎЛАДУ БУДУЦЬ АДПАВЕДНА"

"Барыс сказаў, што тыя, каго яны выдаюць, — апазіцыя для нейкіх уладных структур. Думаю, для літаратуры гэта нястрашна, нават звычайнай ва ўсім свеце з'ява, — пачаў свой выступ лаўрэат Дзяржпреміі, паэт Генадзь Бураўкін. — Страшна для ўлады тое, што яна знаходзіцца ў апазіцыі да сапраўднай літаратуры. Рана ці позна час, людзі даюць гэтай уладе ацэнку. І калі яна ў свой час не захадзела, не здолела ацаніць сапраўдны талент такіх геніяў, як Быкаў, Барадулін, я не сумняваюся, што і ўспамінаць гэтую ўладу будуць адпаведна".

Прэзентацыю "Перакуленага/Опрокинутого" Бураўкін назваў "святам літаратурнай моцы", а без пяці хвілін юбіляра — "сапраўды геніяльным чалавекам". "Мы з вамі шчаслівия людзі, што Бог падарыў нам радасць жыць у адзін час і на адной зямлі з Быковым і Барадуліным", — адзначаў ён.

Блізкі сябар Рыгора Барадуліна, лаўрэат Дзяржпреміі Беларусі Сяргей Законнікай звярнуў увагу прысутных на выключную ролю паэта ў лёсце Беларусі. "Рыгора Барадуліна называюць чарапінком беларускага слова, каралём метафоры, але я хачу сказаць, што гэтай непаўторнай мовай ён умацоўвае нашу дзяржаву, — адзначаў Законнікай. — У нашых умовах мова, яе пашырэнне ў грамадстве — гарант незалежнай дзяржавы. Той, хто не разумее гэтага, ад малых да вялікіх, нічога не разумее ў гэтym жыцці".

Паводле Законнікава, кожная творчая асoba — непаўторная, але Барадуліна можна назваць "непаўторна непаўторным". "Такога чалавека, які б вывеў прыгажосць нашага слова на завоблачны ўзровень, яшчэ не было. Мы з цеплынёй і пашанай ставімся да Купалы і Коласа, але, разглядаючы сённяшні перыяд, лепшага за Барадуліна ў нас не было".

ЯЗЭП ШЧАБЛОЎСКІ

З КНІГІ «ПЕРАКУЛЕНАЕ/ОПРОКИНУТОЕ»

Ты сабе, душа,
Свабодна лётай.

Я дабуду тут

Зямную рату.

Чую, кліча мама

З неахвотай.

Клікала не тاқ,

Бывала ў хату...

2009

Ты себе, душа,
Летай свободно.

Я задолжал еще

Свою земную плату.

Слышу, мама

Кличет неохотно,

Совсем не так

Звала когда-то

В хату...

Вечарам 14 лютага народны паэт Беларусі Рыгор Барадулін быў шпіталізаваны ў лякарню Кіраўніцтва спраў прэзідэнта з двухбаковай віруснай пнеўманіяй.

ЗАБАРОНЕНАЯ КАНКУРЭНЦЫЯ

Выгледае, што менавіта так вырашаюць проблему сваёй неканкурэнтаздольнай прадукцыі (у дадзеным выпадку — хлебнай) ці не ў палове раёнаў Магілёўшчыны.

Ясная справа, што па правілах свободнага рынку перамога ў канкурэнцыі да-сягаецца за кошт перавагі ў такіх складніках прадукцыі, як якасць тавару і цана. Аднак магілёўскія раённыя спажывецкія таварысты, якім належаць як і самі камбінаты па вырабе хлеба, так і крамы, дзе ён рэалізуецца, ідуць да перамогі над папулярным у народзе хлебам з абласнога цэнтра сваім шляхам — больш кароткім і энергічным.

Не купляюць людзі свой хлеб, бо ліцаць магілёўскі лепшым? «Не пушчаць у раён магілёўскі прадукт, забараніць гандаль ім у падначаленых крамах!»

Не выконваюцца ў раёне эканамічныя прагнозныя паказчыкі развіцця прадпрыемстваў спажывецкай галіны? «Паставіць на мяжы раёна адміністрацыі шлагбаум на шляху падобных тавараў з іншых рэгіёнаў!»

Тады, як мяркуюць вынаходнікі гэтых найпроставых спосабаў рынкавага рэгулявання і барацьбы з канкурэнцыяй, і перамога ў змаганні за спажывуца будзе забяспечана, і працоўныя месцы (найперш, канешне, свае камандна-адміністрацыйныя) захаваюцца. Пропануем паведамленні з дзвюх тэрыторый Магілёўшчыны, у якіх найбольш актыўна вядзеца адміністрацыйная барацьба з канкурэнцыяй у сферы гандлю першасным прадуктам для нашага стала — хлебам.

ПАТРЫЁТАМ БЫЦЬ АБАВЯЗАНЫ!

Тут да абароны сваёй хлебнай вытворчасці падключыўся нават райвыканкам. Супрацоўнікі адпаведных аддзелаў гэтай установы, як нам стала вядома, настойліва «рэкамендуюць» гандлёвым прадпрыемствам прадаваць хлеб выключна мясцовай вытворчасці. Сапраўды, хлеб з Магілёва апошнім часам у раён практична не завозіцца. У гутарцы з намі спецыялісты райспажыўтаварыства па-

суразмоўцы, «пры чым тут мы, звычайнія бялынічане, якія не працуяць ні на камбінаце, ні ў спажывецкім таварыстве»?

ЧЭРГІ ЗА ХЛЕБАМ — РЭАЛІІ ДНЯ

Актыўны ў грамадскім сেнсе жыхар райцэнтра Сямён Панізоўцаў, які па справах даволі часта бывае ў абласным цэнтры, заўсёды валаэ торбу, набітую магілёўскім хлебам. Бо і самому падабаюцца пэўныя гатункі прадукту, і знаёмыя часта просяць прыхапіць для іх адну-дзве буханкі з Магілёва.

У Магілёўскай вобласці чаргу займаюць за... магілёўскім хлебам

давядзеца скарачаць работнікаў.

Многія ж бялынічане (да слова сказаць, не меншыя патрыёты свайго раёна, чым прадстаўнікі «вертыкаль» і спажывецкай галіны) выказваюць незадаволенасць тым, што не могуць цяпер набыць па сваім жаданні той хлеб, які хочуць (магілёўскі, у прыватнасці), як гэта было яшчэ зусім нядаўна. Адзначаюць яны і лепшую якасць магілёўскіх буханак, і меншую іх цану ў параўнанні з мясцовімі гатункамі. Яшчэ раз падкрэслім, што ўсе суразмоўцы з пэўным спачуваннем і зразумелым хваляваннем пагаджаліся з тым, што сапраўды дрэнна, «што камбінат і спажывецтва не выканалі мінулагодніх запланаваных паказчыкаў па вытворчасці і рознічным гандлі адпаведна». Але, як справядліва пыталіся

Амаль два гады назад спадар Панізоўцаў з просьбай вырашаць згаданую проблему на карысць сваіх землякоў звяртаўся нават да Лілі Чыгір, старшыні камітэта Дзяржаўнага кантроля па Магілёўскай вобласці. Адказ атрымаў наступны: маўляў, пытанне будзе вывучана. Аднак магілёўскі хлеб ад гэтага ў чэркаўскіх крамах не з'явіўся. Прадавачкі адпаведных аддзелаў і нават загадчыкі крам (як гаворыцца, азіраючыся па баках) прызнаюцца, што «гандляваць магілёўскім хлебам нам забаронена». Праўда, у райспажыўсазе пярэчаць, што забароны такой не існуе. Маўляй, як «нам самім, то найбольш падабаецца чэркаўскі хлеб». Ну а той, хто ўжывае магілёўскі, можа купляць яго столькі, колькі душа жадае. Пры гэтым у спажывектоўры забываюцца

удакладніць, што насамрэч гэтае «колькі душа жадае» чэркаўчане могуць атрымаліць толькі па суботах, ды і то, калі пашчасціць. Бо аўталаўка з магілёўскага «Хлебпраму» прыходзіць у райцэнтр менавіта па суботах, па вольным раскладзе, і прывозіць хлеб у аблежаванай колькасці. А таму, каб «задаволіцца», людзі ў надзеі на ўдачу вымушаны займаць чаргу зранку, яшчэ перад пустым прылаўкам.

А вось супрацоўніца магілёўскага «Хлебпраму» (сваё прозвішча яна адмовілася называць) на наша «хлебнае» пытанне па тэлефоне пацвердзіла, што «есць устаноўка мясцовай улады ў Чэркаўе (і не толькі) на тое, каб мясцовыя спажывецкія крамы і наўрат прыватныя прадпрымальніцкія гандлёвыея кропкі бралі на рэалізацыю магілёўскіх хлеба».

«ЧУЖЫ» -2

Такім жа способам змагання за якасць сваёй мясцовай прадукцыі вызначаюцца ў Кіраўску, Клічаве, Клімавічах, Хоцімску. У быльм партызанскам краі (Клічаўскім, хто забыўся) сапраўдную барацьбу з мясцовай уладнай бюрократыяй за права гандлю ў раёне «чужым, прывязным хлебам» (з суседняга Бабруйска) ужо больш як два гады вядуць грамадскія актыўісты, якія аб'ядналіся ў прафсаюзную суполку прафсаюзу радыёэлектроннай прамысловасці (РЭП). Але пакуль яны дамагліся аднаго: бабруйская аўталаўка сваім цёплым і смачным таварам радуе кічайскіх насельнікаў толькі раз на тыдзень. У астатнія дні бабруйскому хлебу тут і на парог забаронена з'яўляцца...

Канкурэнтная барацьба — справа рашучая!

**СЯМЁН СЯМЁНАЎ,
ВІКТАР ВОЙТ**

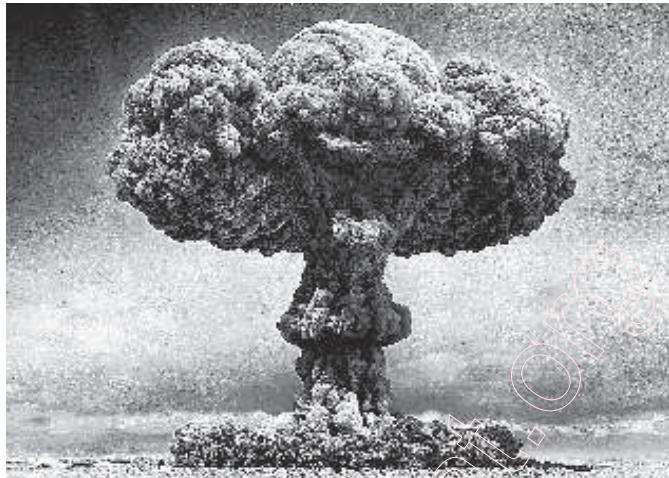
ГОД “ПАПЯРОВАГА ТЫГРА”

Што будзе, калі Іран займее сваю атамнью зброю?

Неяк на семінары для беларускіх журналістай выступаў замежны госьць з лекцыяй на тэму глабальнай бяспекі. У яго выступленні часта гучала слова IRA. Гэта назва вядомай тэрарыстычнай арганізацыі – Ірландскай рэспубліканскай арміі, якая некалькі гадоў таму склала зброю і пачала ўдзельнічаць у мірным працэсе ў Паўночнай Ірландыі.

Аўдыторыя з цікаласцю слухала. А ў перапынку перакладчык з англійскай папрасіў прабачэння: трэба было казаць не IRA, а IPAN. Ён проста недачуў. Але слухачам, відаць, было ўсё адно, ніхто нават і не заўважыў “падмены”. Тым больш што ў абодвух выпадках размова тычылася міжнароднага тэрарызму.

Сучаснаму тэлегледачу, нават абазнанаму ў міжнароднай палітыцы, часцей за ўсё да лямпачкі тое, што адбываецца недзе далёка (як, напрыклад, землятрусы на Гаіці). Вядомы факт: якой бы жахлівай ні была навіна, яна будзе заставацца ў цэнтры ўвагі прэзы, а значыць, і грамадства, не больш за тыдзень. Любая, нават самая шакіруючая інфармацыя хутка прыядаецца. Людзей больш цікавіць прагноз надвор’я ў сваёй мясцовасці, чым нейкія катастрофы альбо акцыі пратэсту.

Аб гэтым “грыбе” ў Іране марыць Ахмадзінежад, але далёка не ўсе чалавечтва

Здымкі разгону апазіцыйных дэмманстрацый у Тэгеране (апошнюю разагналі днімі, у сувязі з чарговай гадавінай Ісламскай рэвалюцыі) можна пабачыць на першых старонках заходніх газет, але не на шых. Праўда, афіцыйная прэса ў Беларусі пра Іран ўсё ж піша — у асноўным пра дасягненні і поспехі, бо гэтая краіна лічыцца сяброўскай. Лукашэнка быў з візітам у Тэгеране, Ахмадзінежад прыезджаў да нас у Мінск. А нядайна іранскі міністр замежных спраў перадаў кіраўніку Беларусі новае запрашэнне наведаць Тэгеран. (Між іншым, адбылося гэта акурат 27 студзеня, у Дзень памяці ахвяр Халакосту, які Іран не прызнае, як і ўвогуле сам факт генацыду яўрэяў.)

Зразумела, навіну пра тое, што Іран пачаў уласнымі сіламі абагачаць уран да 20-пракцэнтнай канцэнтрацыі ды абвясціў сябе ядернай дзяржавай, нельга было абмінуць — гэта

стала сенсацыяй нумар адзін у свеце. Праўда, у адрозненіне ад ЗША і краін Еўрасаюза, якія выступаюць за жорсткія санкцыі ААН супраць іранскага ражыму, афіцыйны Мінск успрыняў гэтую навіну цалкам спакойна.

Мала каму прыходзіць у галаву, што паміж паведамленнямі пра гвалт над іранскай апазіцыяй і магчымай ядернай пагрозай з боку Ірана існуе непасрэдная сувязь. Рэжым аятолаў у Іране, а таксама прэзідэнт краіны адкрыта дэмантруюць сваё непрыманне заходніх каштоўнасцей — свободы слова і сходаў, правоў чалавека і правоў меншасцей. Больш за тое, Тэгеран не прызнае права на існаванне дзяржавы Ізраіль. Прэзідэнт Ахмадзінежад не аднойчы заяўляў, што гэту краіну трэба сцерці з твару зямлі. Нядайна ён заяўіў таксама, што іранскі народ — самы таленавіты, самы прагрэсіўны

і самі вялікі народ у свеце. Нешта падобнае єўрапейцы ўжо чулі ў сярэдзіне мінулага стагоддзя пра іншы народ. І нават адчулі на сабе веліч “нардычнай расы”.

Некаторыя аглядальнікі лічаць, што Тэгеран перабольшвае свае атамныя поспехі, а іранскі ўрад нагадвае ката, які хоча выдаць сябе за тыгра, каб застрашыць сваіх арабскіх суседзяў, стаць рэгіональнай звышдзяржавай і тым самым дамагчыся павагі Захаду. Магчыма, так яно і ёсць. Дарэчы, кітайцы некалі называлі атамную бомбу “папяровым тыграм імперыялізму”, пакуль не зайлелі яе самі. Што тычыцца Беларусі, то яе кіраўніцтва часта паводзіць сябе, як іранскія калегі. Так было, напрыклад, некалькі гадоў назад, калі раптам з экрана БТ прагучала паведамленне аб тым, што быццам у нашай краіны ёсць запас зброевага плутонію. Палітыка падтрымкі адыезных рэжыму — ці то ў Судане, ці то ў Венесуэле, ці недзе яшчэ — таксама адрасавана не столькі дыктатарам, колькі Вашынгтону. Маўляй, калі нас будуць баяцца на Захадзе, будуць і больш паважаць. Насамрэч так не атрымаецца. Заходнія палітыкі, адрозна ад расійскіх, ўсё ж навуцьліся ўлічваць урокі мінулага, а не шукаць “фальсіфікатара гісторыі”. І галоўны ўрок палягае на тым, што агрэсію трэба спыняць у самым яе зародку, а не чакаць, пакуль дыктатары “абдумаюцца”. Тым больш, калі ў іх ёсць шанц займець ядерную дубінку.

МАКСІМ ПЕШКА

**КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ ЧЫТАЦЬ НАШУ ГАЗЕТУ Ў ІНТЕРНЕЦЕ І Ў PDF-ВЕРСII,
ЗАХОДЗЬЦЕ НА САЙТ WWW.SVABODABY.NET.**

**КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ АТРЫМЛІВАЦЬ PDF-ВЕРСIU ГАЗETY,
ПАВЕДАМЦЕ НАМ НА E-MAIL info@svabodaby.net ВАШ ЭЛЕКТРОННЫ АДРАС.**

Заснавальнік ТАА “Тут і цяпер”

Галоўны рэдактар А. Уласаў (email: info@svabodaby.net)

Адрас г. Мінск, вул. Касцюшкі, 18

Падпісаны ў друку 21:50 17.02.10

Тыраж 299 экзэмпляраў